

Előszó

Kisebbségi oktatásról civil szervezetek bevonásával konferenciát szervezni kockázatos dolog. A határainkon túl élő magyar közösségek helyzetének megítélése ma is megosztja a magyarországi társadalom különböző rétegeit. Gyakran panaszkodunk, milyen keveset tudunk a kisebbségbe szorult magyarság életéről, problémáiról. Ritkábban beszélünk arról, hogy a határainkon túl élő magyar közösségek sem rendelkeznek kellő információval a magyarországi kulturális élet, illetve oktatáspolitikai változásairól.

Megsértődhet a „szakma” is. Honnan veszik a bátorságot emberek, hogy ilyen bonyolult kérdéseket feszegetsenek? Miért nincsenek mindig összhangban a tudományos divatirányzatokkal, a mindenható piaccal, a globalizáció elvárásaival, Győzikevel, a hagyományos egyetemi rendszerek összeomlásával, szóval mindavval, ami körülvesz bennünket? Az előadók olyan kérdéseket is feszegetnek, amiről nem illik manapság szót ejteni. Azután moroghatnak a politikusok is: miért nem őket hallgatták meg? S akkor még nem beszéltünk az európai oktatási folyamatok egyre határozottabb megjelenéséről, a kisebbségi lét nyomasztó pszichés következményeiről, illetve a magyar kulturális és oktatási élet újraegyesítésének nehézségeiről.

Az alábbiakban a 2007. március 9-10-én, Szegeden megtartott konferenciánk szerkesztett anyagát veheti kézbe az olvasó. Arad megyei, délvidéki és magyarországi oktatással foglalkozó civil szervezetek képviselői mondanak véleményt kisebbségi létről, anyanyelvápolásról, az iskolák helyzetéről, feladataikról és tennivalóikról. A regionális sajátosságok mellett számos olyan kérdéskörre is keresték a lehetséges válaszokat előadónk, amelyek mindhárom régióban nehézséget jelentenek az ott élők számára.

Egyik előadónk a civil szféra szerepét az oktatásban a kocsiséhoz hasonlította, aki a hintó bakján ülve a két erős paripát (a szülőket, illetve az oktatásügy irányítóit) irányítja, „ahogy szokás, türelemmel, kitartással, tapasztalattal, cukorkával, de ha kell gyeplő és ostor használatával” is, mert tudja: minden szereplő számára végzetes lehet, ha felborul a fogat. Kötetünk szerény hozzájárulás kíván lenni a hajtók számára, nehogy eltévesszék az utat.

Zakar Péter